

„Coroana este ereditară în linia bărbătească a casei regale, după dreptul de primogenitură și în ordine agnatică.“

Dispoziția constituției imperiale care îl face împărat (articolul 11) cuprinde numai următoarele cuvinte:

„Presidiul consiliului federal îl are regele Prusiei, care poartă numele de împărat german.“

Atât și nimic mai mult. Indisolubilitatea titlului de împărat de cel de rege nu e prin nimic și nici formulată.

Noul împărat e unicul fiu al răposatului. El s'a născut la 18 Octombrie 1831, adică e de 57 de ani.

Pe lângă instrucția militară, densul a primit și o îngrijită instrucție științifică și literară. Profesorul său a fost renumitul istoric și arheolog Curtius. Trei ani a urmat la Universitatea din Bonn, unde s'a consacrat studiului istoriei și al dreptului.

Ca toți fiii de regi și împărați, Frideric Wilhelm a urcat repede scara rangurilor militare. La 1854 era maior, puțin în urmă colonel și îi se dăde de adjutant personal colonelul Moltke, actualul mareșal.

El luă parte la războiul Danemarcei, în statul maior al mareșalului Wrangel.

La 1866 căpătă comanda supremă peste armata a doua, birui în mai multe locuri, fu bătut la Trautenau, dar asigură victoria decisivă dela Königgrätz prin aceea, că s'osi nu armata sa, în urma unui marș forțat, tocmai la timp pe câmpul bătăliei.

În anul 1870, prințul de coroană luă comanda trupelor Germaniei de sud. Câștigă bătăliile dela Weissenburg și Worth și luă parte la bătălia dela Sedan. În urma ei, împăratul îi dăde cea mai înaltă distincție făcându-l mareșal. Pentru întâia oară se întâmplă această unui prinț din familia Hohenzollern.

La 2 Martie Frideric intră cel dântău în fruntea trupelor germane în Paris.

După război, prințul de coroană, care luă o via parte și la politică, fu trimis pe rând în Austria, Italia și Spania, spre a strânge legăturile de prietenie între Casa germană și celelalte familii domnitoare.

Noul împărat e însurat dela 29 Septembrie 1855, cu Victoria, fiica cea mai mare a reginei Angliei. Opinia publică engleză era pe acele vremuri mare parte ostilă acestei căsătorii.

Noul împărat german e foarte popular. Germanii îl iubesc pentru principiile lui liberale, pentru caracterul lui simplu și pentru dragostea ce arată burgezimei și poporului. În timpul bătăliei

din urmă, acesta dragoste s'a manifestat de multe ori.

SCRILE DILEI.

I. P. S. Sa Metropolitul Miron Romanul a fost în dilele acestea la Pesta, de unde s'a întors Lun. spune „Telegraful Român.“

Consistoriul bisericii evanghelice de conf. augsb. din Ardeal s'a întrunit pentru mai multe dile în Sibiu.

Ungurii din Deva au planuit înființarea a două clase ale unei școli superioare de fete și au cerut ministrului Trefort bani. Ministrul a cerut și el la rândul său, ca orașul să dea pentru această școală locală, lemne de încălzit și toate utilitățile necesare, căci altfel nu se poate înființa școla. Reprezentanța comunală a hotărât să contribuie cu câte 500 fl. pe an pentru această școală și totodată se atrage atențiunea ministrului asupra fundațiunii ce a întemeiat-o Dr. Fodor pentru înființarea unei școli de fete fără confesiune în Deva și care se administrează de consistoriul ev. ref.

În comitatul Solnoc-Doboca se va face rucutarea în anul acesta în următoarele zile și în următoarele centre ale cercurilor de asențare: În Betlen la 19, 20, 21, 22 și 23 Martie n.; în Chechiș: la 26, 27 și 28; în orașul Gherla la 31 Martie; în cercul Gherlei la 3, 4 și 5 Aprilie; în Deș la 7, 9, 10, 11 și 12; în Ciachi-Gărbău la 13, 14 și 17 Aprilie; în și pentru orașul Deș la 19; în Ilonda-mare la 21, 23 și 24; în Lăpușul unghuresc la 26, 27, 28 și 30 Aprilie.

Inundările provenite din desghetul din ultimele zile au pricinuit în multe părți mari stricăciuni.

După cum scriu foile unghuresc, în Vințul de jos oamenii sunt foarte înfrigați din cauza dinamitei, despre care și uoi făcuserăm amintire, că s'a confiscat din biserica reformată din Vințul de jos și se află de prezent în pivnița solgăbirului de acolo. Cei din cancelaria la casă de o eventuală exploziune a dinamitei se află în tot momentul în pericolul de a se înălța spre ceriu. „Kolozsvar“ e îngrijat pentru acesta și le impută mare ușurință celor care se încumetă a ține această dinamită în comună.

Despre concertul ce l'a dat d-lu Georgescu în cercuri private în Arad, „Tribuna“ e informată că publicul a

fost pe deplin satisfăcut de concertul tinerului artistă.

În ședința dela 7 Martie n. a comitetului reuniunii arheologice unghuresc din Deva ceti profesorul dela școla reală Kiraly (fostu König) raportul în afacerea monografie comitatului Hunedora ce are să se scrie. S'a încinsu o via discuțiune, deoarece raportorul dorește ca opul să aibă o basă științifică, pe când ceilalți membri doresc o edițiune mai populară ca să se lătească în popor.

Negreșit în interesul maghiarisării numai câtă socotela de acasă nu se potrivește cu cea din țergu.

În întrunirea de Sâmbătă seara a redactorilor „Revistei Noue“ din Bucuresc, d-lu B. P. Hașdeu, directorul revistei, a cetit un studiu asupra Mănăstirei dela Curtea de Argeș, care restornă legenda cu Neagoe Vodă și cu meșterul Manole. Studiul se va publica în amintita revistă.

În urma lipsei ce băntue și decăderei afacerilor, industriașii din Mediaș au hotărât să înființeze o asociațiune, ca să și mai ajute în nevoile lor.

„Aradi Közlöny“ spune, că fișpanul comitatului Trencin va trimite în curând la Arad 100 de băieți slovaci pentru înmulțirea elementului maghiar. Inspectorul școlar Varjassy e însărcinat cu maghiarisarea acestor s'ermani băieți slovaci.

Foia oficială rusă „Estländische Gubernial-zeitung“ publică un ukaz al senatului guvernului din Petersburg, în puterea căruia protul ev. german Herschelmann din Hagger își perde toate demnitățile, titlurile și drepturile, și e condamnat la 4 luni închisore grea, precum și la depărtare pe viață în cele mai depărtate ținuturi ale Siberiei, „fiind că a defaimat biserica rusă“ și „a împedat trecerea dela credința evanghelică la cea rusescă.“

Ce triste misiuni culturale!

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Băgău, 4 Martie 1888.

Domnule Redactor! Deși poporul român are de a se lupta cu multe neajunsuri, totuși conștient de viitorul său își dă silința în toate părțile a se cultiva după putință. Etă, Domnule Redactor, încă un exemplu demn de imitat:

În 4 Martie pe la orele 3 d. a. călătorind prin Băgău am vedut mai mulți tineri îmbrăcați s'erbătorește, stând în așteptare înaintea școlei, orecum cuprins de un dor fierbinte. Eu încă

curios nu mă putei reține fără a-i întreba, că ce așteptă ei acolo. Atunci unul începe a-mi istorisi, că ei în număr de 27 înși începând din 16 Noemvre an. tr. în toate serile câte 2-3 ore au învățat în școlă a ceti, a scrie și a cânta și acum așteptă pe directorul școlei ca să depună esamenul și apoi să li se permită a cânta și ei în cor cu cei 8 co-riști de plugari din anul trecut, ba m'a rugat ca să iau și eu parte la esamenul lor.

Deci curios a vedea un esamen de adulți, m'am determinat numai decăt și predându-mi bravul învățător lucrările scripturistice în număr de 27, le percurgiam cu admirațiune, căci mare parte dintr'însele erau scrise cu atata diligență, cât s'ar pute dice că le-a scris cine scie ce gimnastă. Într'aceea sosind directorul școlei s'a început esamenul cu „Imparate ceresc“ cântat în cor, apoi „Tatalu nostru.“

Er la obiectele propuse m'au adus în uimire răspunsurile dela bărbai dela 19-40 ani din Istoria patriei dela anul 105 d. Chr. până la mörtea lui Michaiu Eroul. Apoi socotela pe tablă se făcea în totă regula. Cetirea la unii mergea mai cu greu, er cântul bisericesc fiind separat în patru voci își înălța inima.

După esamenul directorul școlei în cuvinte p'etrundătoare arătându-și mulțămirea cu progresul făcut, mulțămindu învățătorului pentru silința ce și-a dat în serile de ernă a învăța pre aceia, cari acum numai aveau nici ideea de scris, cetit și cantu bisericesc, propune ca să se înființeze o bibliotecă școlastica conținendu opuri de rugăciuni, economiă și petrecere și așa parte în școlă parte pe acasă mai cetindu să nu uite ce au învățat, ceea ce s'a și primit.

După esamenul urmă o petrecere în școlă cu judele comunal, curatoratul bisericei în frunte și apoi cântările naționale: „Latina ginte“, „Fiica de Român“, „Unu innu școlastic“ ș. a., executate cu atata dulceță, încât ar fi credut omul că se află într'o societate alasă culturală.

Onore zelosului învățător Basiliu Martin, carele fără de nici o remunerare acum în două ierni toate serile a dat instrucțiune adulților și încă cu succese strălucite. Dăe ceriul ca să și afle mulți imitatori!

Unu călător.

Munții apusenți, Abrud. 6 Martisor 1888.

Domnule Redactor! Nulla dies sine line. La judecătoria de cercu din Abrud, s'a petrecut în 3 l. c. o scenă, carea ține încă pre toți oamenii de bine într'o continuă agitațiune.

Merită această scenă a fi cunoscută

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(2)

DICTIONARU POPORALU.

Cuvinte romănesc din jurul Năseudului, de popor grăite și totu pentru popor alcătuite.

Adunate de dascălul Iuliu Bugariu.

(Urmare din Nr. 261 - 265 din „G. T.“ anul trecut.)

336. *Poclonă* = complimentu.

Și la el cum ajungea, Departe poclonă făcea.

Notă. Poclonul este cea mai perfectă formă de salutare. Dăcă sub masca onorei s'ascunde de multe ori înșelăciunea, atunci sub poclon s'ascunde totdeauna o tabără întregă a intereselor.

Poclonul aparține lucrurilor, care nu însemnă nimic. A face cuiva un poclon, este a-ți indoi spinarea după o anumită lege, în unghiuri variate dela 20-120 grade: bene notandum însă: această mișcare se face fără de voie și fără d'a te gândi, că ce faci! Unu contra poclonu este așa d'er o „oficioasă asigurare“ a celui ce-lu face, cumcă și elu scie a-și încovăia spinarea, fără d'a se gând la aceea, ce face — tocmai ca cel d'aintă!

După gradul de încovăiere a spinării se p'ote deduce, câtă onore se dă acei, cari se întelnesc. Acesta este unicul folos, ce-lu au poclonele.

Unu coconăș fără de banu p'ote fi

atât de curtisanu, și atât de înțeleptu, pe câtu vră; elu face poclonele cele mai adânci (de stă se-și rupă spinarea); de-orece elu este cel mai mic între concetățenii săi!

Poclonul este interesul ascuns sub toga onorei. Fi sigur, că totdeauna numai acela ție-se complimenteză, care se'ndeletnicesce pururea a face cercuri cu capul, și mecanicesce își încovăia spinarea, seu acela care e lipsit de ceva și tu-i poți da ajutoru!

Romănul săten — talpa țerii — nu cunoșce poclonul și nici nu-l folosesece. Bine face! Romănul nu a cersit grația nici când; dăcă a cerat cândva ceva dela cineva, a făcut-o pe basa dreptului ce îi competea! Totu astfelu face elu și astăzi! Ce e alu lui cere, nu cersesece, — ce nu e alu lui — nu-i trebuiesce!*

337. *A'* = prescurtare din *adă*, adică: dă-mi, să-mi aduc.

„Adă-mi soră, a' se beu!
Bine sciu eu gândul tău,
Fie-ți casa ulița
Și cămara rășnița!

(Baladă popor.)

338. *Polog* = iarbă cosită și uscată, d'er încă nestrinsă.

* A se vede mai pe larg articolul meu „Despre salutare“ publicat în „Gazeta poporului“ pro 1887 Nr. 3.

Mă duseiu a strânge fenu
Pe luncă'n dealul bătrănu
Cu doruțulu mândrii'n sinu.
Strânseiu două, trei *pologe*.
Dorul la pământu mă trage etc.

339. *Smencioacă* = jördă, nuia, vergașu.

340. *Urgie* = lucru care nu-ți procură ceva impresiune plăcută, în care nu poți întelni ceva esteticu.

Cine-i singuru pe moșie
Nu ia fie-ce urgie.

341. *Roteiu* = oile mai multor economi strânse la olaltă.

La-mă, bădiță, pe mine,
Că te-oiu ține foarte bine,
Că mie tata mi-a da:
Unu *boteiu* mare de oi
Și p'curarei vre-o doi!

342. *Seliac* = seracu.

Seliacă inimă lină.
Cum te calcă reii'n tină.
Fără nici unu picu de vină!

343. *Grosă* = trunchiu, butuc, bernă grosă.

344. *Spuză* = unu felu de cenușă de forma fulgiloru de zăpadă

Frunză'n buză,
Turță'n *spuză*.
Mörte'n rengați!

345. *Terlu* = coliba și staulul pentru oi.

346. *Ciopoc* pl. ciopocuri = unelte, re-

chisite. De aici verbul „a ciopocori“ = a lucra ceva.

347. *Cubre*. Vedă „ciopocu!“

347. *Năpaste* = învinovățire. De aici verbul „a *năpastu*“ = a învinovăți.

349. *Guturaiu*, gutănaiu = tröhnă, catarh.

350. *Găfăiescu* = resufu din gren.

351. *Pogistescu* = prăpădescu; exterminăz, făcu să nu mai fie pe lume. — L'a bătutu de l'a pogistitu.

353. *Gărdeiu* = turmă mică de oi ori inei.

353. *Roșteiu* = unu felu de lésă, în miniatură, ce substitue ușa la înțrări mai mici. Suntă case țărănesci prevedute și cu ușa și cu roșteiu: ușa din lăuntru, roșteiulu din afară.

Și se mă dărăburăscă

Și din mine se cioplăscă:

Lemne lungi
În patru dungii.
Și ușiță
La teiniță

Și *roșteie* la pivniță etc.

Baladă popor.]

354. *Andălire* = pornire, plecare.

Când voiniculu *andălia*
Măică-sa din graiu grăia etc.

[Baladă popor.]

de toți. cei ce se interesează de administrația justiției la noi, ca să-și potă face o idee despre organele chiămate a împlini cel mai ardent postulat al poporului contribuabil.

Esecutorul acestei judecării Szabó Lajos, de profesiune săpunar, fu chiămat înaintea judei spre a fasiona sub jurământ, decă a încasat sau ba o sumă de 300 fl.?

S-a prezentat deci cu multă humor și făcându-se atent la săuțenia jurământului și la funestele urmări ale perjurului: „cu inima liniștită“ a fasionat că suma de 300 fl. n-a primit-o niciodată.

Scena acum se începe. Judele provocă pre executorul să-și confirme fasiona prin jurământ. Fasionantele pune mâna pe „inima-i liniștită“ și exprimă cuvântul „Eu.“ Atunci partea probătoare intrerupe depunerea jurământului cu următoarea dicție pronunțată în limba executorului adecă în limba ungurească: „Domnule judecător! Nu atât din cruțare cătră acest om nefericit, ic mai mult din cruțare cătră familia sa. nu-i concedei a depune un jurământ fals. Pentru-că etă reversul scris și subscris de densus în prezența a 2 martori, cu care se probază pe deplin încasarea sumei de 300 fl. v. a.“

Numerosul publicu ascultător era uimit. amplotia schimbau fete. judele era emoționat. advocații adencu consternați.

Și ce a făcut fasionantele Szabó Lajos? A întors costul și vedânduși reversul scris și subscris de densus a exclamat cu voce înaltă: „Da, este adevărat, acest revers este scris și subscris de mine. și este adevărat, că suma de 300 fl. am încasat-o.“

Acestă diu urmă fasiona apoi a întărit-o cu jurământul prescriș prin procedură.

La această tragediă justițiară nu mai faci nici un comentariu. Cei chiămați cetescă procesul verbal luat în această cauză și apoi decidă în cercul competenței lor, decă o atare persoană mai pte figura ca organu justițiar.

Poporul din munți la timpul seu va sci se se folosescă de acest act caracteristic. *Castor.*

Constanța. în Dobrogea. 5 Martie n. 1888.

Domnule Redactor! Permite-ți-mi a Vă face cunoscută petrecerea cu danț ces'a dat în sera de 3 Martie [20 Faur], pentru un scopu filantropic.

Inceputul a fost la 8 ore sera, sala a fost atât de cu gustu aranjată, câtu totu publicul, care numera peste 420 de persoane, o admira. ceva ne mai pomenit în Constanța, după cum a-firma elu.

Notă. Italianul dice: andare; Spaniolul: andar; Francesul: aller, — de unde lămurit se vede, că *andălescă* este un cuvânt strămoșesc din care s'a formatu ungurescul „indulni“.

355. *Zătăncă* pl. zătăncuri—locu adencit gropos.

356. *Julescă*—dubescă, sgăriu.

357. *Cotfosală*—zamă îngroșată: mixtum compositum.

358. *Libră*—mujie obraznică, fără picu de omenie.

Notă. Sub „*libră*“ se mai înțelege și „*dăverulă*“—pițula, pușorul, băncuța, firfărică.

359. *Marmanziu*—ceva lucru de colore purpurie, d. e. perul de pe capu.

La mără la Cioca-poca Este-o fată-o chiămă Doca Cu perul cam *marmanziu*, Nu mi-o spune — că o sci!

360. *A se ciungări*—a-și rupe cornele d. e. boi ori vacile.

361. *Târnaț*—pridvoră.

362. *Cuculină*—fată tunsă pe capu ori chiar cu perul rățezat, precum se îndatinează a face „*șlăverite*“.

[Va urma].

Publicul care a luat parte la această serată seu mai bine dăsu balu, căci era și mascat a fost alesu, putându lua parte numai persoane invitate. Cu toate acestea, cum dăcu, a fost lume multă și care de care era mai frumos și mai comic costumată.

Petrecerea a decurs în cea mai bună ordine până la ora 6 dimineața sub presiul d-lui Gafenco, directoru al gării din locu. Acestă petrecere va rămâne o dulce suveniru tuturor participanților.

Maioritatea participanților au fost Români. Eă costumele lor il făceau pe omu a'ți închipui și a vedea cum se îmbrăcau poporele și diferitele națiuni în seculu trecut. Bărbați au fost peste 220 și restul femei. Venitul e destinat pentru înființarea unui spitalu ce va aparține gării.

Venitul acestui balu a fost de 5000 franci. afară de cheltueli.

Dobrogeanul.

Intemplări diferite.

Fecunditate. Florica Bogdanu din Aiudul de susu, maritată după Ioanu Sima, a născut în 26 Februarie 3 fete care trăsesc și sunt sănătoșe împreună cu mama lor.

Literatură.

Scola și Familia. fôia pentru părinți și învătători, Nr. 20 și 21 au următorul cuprins: Educațiunea fizică, după Spencer de *G. I. Bogdanu*. Învețământul educativ după Fröhlich de *un amic al fôiei*. Lecțiuni practice din fizică de *I. Dariu*. O ședință pomologică, de *G. M.* Din viața furnicilor de *Ip. I.* Știința și credința de *F.* Bibliografiă. Diverse.

Familia, diar beletisticu-literar cu ilustrațiuni, apare odată pe săptămână în Oradea-mare. Anul XXIV. Redactoru *Iosif Vulcanu*. — Nr. 9 dela 11 Martie n. conține: O frundă'n vântu, novelă, de Carmen Sylva. — Oh, nu întrebați!... (poesiă), de Smara. — Istoria Bănatului timișan, de V. Grozescu. — Nunta lui Figaro (comediă în 5 acte), tradusă de N. A. Bogdanu. — Poesii populare. culese de I. Popoviciu. — Din viața de Bucuresci, de A. C. Șor. — Reprezențațiunea teatrală din Orăștia. — Literatură și arte. — Teatru și musică. — Ce e nou? — Economa bună (ilustrațiune).

Amicul familiei, diar beletisticu și enciclopedic literar cu ilustrațiuni, apare de 2 ori pe lună în Gherla. Anul XII. Redactor și proprietar *N. F. Negruțiu*. Fasciculul 5 dela 1 Martie n. cuprinde: Literatura provençală (urmare), de Dr. Gregoriu Silasi. — Județul (romanu istoric), de Th. Alexi. — Dorul copilei (doină originală), de Vasiliu Budescu. — Din meseriile sociale (novelă), de Paulina C. Z. Rovinaru. — Visiunile. — Tu ai rămas curată (poesiă), de G. Simu. — Strada Carmen Sylva (romanu), de Th. Alexi. — O serbare la Fiuța supremă, de Iwan Turgenieff. — Călătorii

Căntece populare.

[Culese de Iuliu Moldovan.]

Când eram mică nu iubeam,
Unde mă culcam durmeam,
Dăr de când am crescut mare,
Trupul meu odihna n'are.
Nici odihna și nici somnă,
Nici odihna ca de omu.

D'ai fi mândră cum te ții.
Nu țar sta călții n' scirii,
Dăr esti dragă, somnuroșă.
Ai mânca mălai cu mōre
Și-ai dormi stând în picioare.

Cum nu-i lucru îndemănă
Când draguța mi-i vecină.
Esă afară n' capul golu.
La plăcintă cu grosioru.

Decătu s'e o iau bētrână.
Mai bine cu capu n' tină.
Că de tină m'oiu spăla.
Dăr de ea nu potă scăpa.

Ce folos de omu frumosu,
Decă la vorbe-i cam prostu,
Fie badea și mai hădu.
Numai la vorbe de rēndu.

Frudă verde și-o ruia,
Cum s'e n'am inimă rea.
Eu iubescă. altu m'oi ia.

***

împrejurul pământului în 80 de zile etc. — Diverse. — Balu la curtea regală din Budapesta (ilustrațiune). De ce îmbătrânesce o mare parte a tineriei la studii [ilustrațiune] etc.

Mulțamită publică.

Cu ocașiunea ținerii esamenului semestrului I. la școlă noastră centrală grănițărăscă de reuniune din opidul Hațegu în 4 Faur a. c. s. n. am fost fericit a numera între amici școlii și ai tineriei studioșe și pe Ilustr. bărbat D-lu *A. de Casanu* c. r. v. - colonel în activitate.

Acest Ilustru bărbat din propria inițiativă a remunerat pe fiecare școlar eminent, 11 la număr, și pe 2 aproape eminenti cu câte 20 cr. v. a.

Deci pentru această marinositate subscrisul, în numele copiilor împărtașit și din partea direcțiunei școlare, îi aduc pe calea acestă cea mai călduroșă mulțamită.

Hațegu, în 10 Apriliu 1888.

Nicolae Sanzianu
inv. dir.

Avisu.

În conformitate cu concludul adunării generale, ținută la 26 Februarie 1888, terminul pentru subscrierea acțiilor nouă ce se esmite de institutul de credit și economii „Ardeleana“ societate pe acții s'a ficsat pe 15 Martie 1888 la 8 ore a. m.

Subscrierile se fac în localul institutului, unde se pot vedea și condițiile respective.

Orăștia, la 10 Martie 1888.

Direcțiunea.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 15 Martie. La inițiativa lui Bismark s'a întrunitu conventul seniorilor camerei deputaților la stătuire. După un schimb de idei comunu au convenit cu toții, că cea mai bună modalitate spre a corăspunde prescrierilor constituțiunei va fi, decă noul împăratu va adresa cătră ambele camere ale dietei un mesagiu, în care se promită solemn, că va păstra cu credință constituțiunea, rezervându-și a depune jurământul îndată ce starea sănătății sale îi va concede a vorbi.*

Berlinu, 15 Martie. Ați nopte împăratul a durmitu foarte bine. Apetitul e satisfăcător. Puterile

*) Prin acestă se constată, că împăratul Fridericu în adevăr nu pte vorbi din cauza suferinței sale de gât. Red.

fisice sunt în creștere. Tușesce mai puțin și are flegmă mai puțină.

DIVERSE.

Alegerea porumbului pentru sēmēnță.

Iarna continuă și, după toate prevederile, vom scote plugul la câmpu, pentru sēmēnțurile de primăveră, mai târziu ca în ceilalți ani. Și cum d'o cam dată ocupațiile cultivatorului sunt mărginite, o bună întrebunțare a timpului e în alegerea sēmēnții de porumb pentru la primăvară.

Cei mai mulți plugari de prin România se plâng că nu pot ține ne-degenerat porumbul portocaliu și cingantulu și sunt, astfel nevoiți ași prefăce sēmēnța tocmai când se dedase mai multu cu localitatea.

Acești agricultori decă ar păstra următoarele reguli ar fi mai rar siliți ași prefăce cu totul sēmēnța:

1) A nu se sēmēna speciile diferite alătura unele de altele, de-ore-ce se corcesc.

2) A alege în toți anii — cu băgare de sēmă — știuleții, cari s'au coptu mai bine pe covraci.

3) Din aceștia a alege numai pe aceia de o formă mai regulată, cu bobe mai de unu felu. Mai roșcate și lungărețe decă e vorba de portocaliu seu cingant galben.

4) A tăia cu mici toporase ambele văruri a știuleților și a nu se sēmēna decătu bobele aflate pe mijlocul știuletelui.

5) A se sēmēna sēmēnța provenită din recolta precedentă și nici odată sēmēnță veche. („*Gazeta Sătēmului.*“)

Logodnă.

D-lu Ioane *Tocaci*, cancelistu magistratulu și secretaru alu băncii de credit și anticipatiuni „Hațegana,“ s'a fidanzat în 4 Faur n. a. c. cu amabila D-șoră *Susana*, fiica d-lui Teodoru *Popescu*, proprietaru în Hațegu. Într'unu ceas bun!

Cursul pieței Brașov

din 15 Martie st. n. 1888

Bancnote romănesci	Cump.	8.47	Vend.	8.48
Argintu românesc	„	8.44	„	8.48
Napoleon-d'or	„	10.01	„	10.04
Lire turcesc	„	11.34	„	11.37
Imperial	„	10.34	„	10.37
Galbi	„	5.88	„	5.92
Scris. fonic. „Albina“	„	101.—	„	102.—
„ „ „	„	98.—	„	99.—
Ruble rusesc	„	101.—	„	102.—
Discontul	„	6 1/2—8 1/2	pe anu.	

Numere singuratie din „Gazeta Transilvaniei“ a 5 cr. se pot cumpăra în tutugeria **I. Gross**, în librăria **Nicolae Ciurcu** și **Adolf Albrecht**.

Editor și Redactor responsabil:

Dr. Aurel Mureșianu.

Cuprinsu-i ceriul de noru,
Suflețulu meu de doru,
Cuprinsu-i ceriul de stele,
Suflețulu meu de jele.

Mândruța dragă mea
Te-aș iubi de te-aș putea,
Dăr mama nu te vrea.
Că nu ești de legea mea.
De ai fi o Romăncuță,
Te-aș lua eu de mână.
Și de-ar vrea mama ori ba,
Noi dragă ne-am cununa.

Bărba-te măndre bărbate,
Multu te laudă că m'ei bate,
Bate-mă, bătută'su eu
De când mănăc din blidul tău,
Imi faci concielu pe măcău.
Zadia-i din lepedeu,
Precum m'ei și trailu meu.

Mândră-i lelea n' sərbători
Decă pune-unu caru de flori
Ș'o olă de rumenile
Și merge la jocu cu ele.

Pasere dela Șinleu.
Mōre mândra, moru și eu.
Să ne pună lâng'olaltă
Într'unu copășeu de piétră,
Să se mire lumea totă,
Că noi ne-am fost dragi odată.

Frundă verde frunzică,
Dorul și mândra mă strică
De nu potă lucra nimică.
Frundă verde erva cresce,
Vai de-acela ce iubescă,
Nici nu mōre, nici trăsescă,
Numai cât se necăjesce,
Eu mă sciū Dōmne pe mine
Până-i lumea nu mi-i bine.

Pân' ce-i lelea mititea.
Dracul sci' de cându-i ea.
Și mazerea face pui
Și-o dracu de cându-i.

Multă mă uită din dealu la șesu,
Nu vedă ca alu mândrei mersu,
Se uțuță din picioare
Ca condeilul pe scrisore,
Zadia-i din călcăe
Ca condeilul pe hărtie.

Eu cu doru, badea cu doru.
Nu potă spune tuturoru.
Doue doruri într'unu locu.
Nu trebe mai mare focu;
Doue doruri într'o țera
Nu trebe mai mare pară,
Arță-te focu de doru
Și pe tine badișoru.

Horire-așu, horile m' placă,
Nu potă hori căsă seracu
Și la omul ce-lă seracu
Nici a hori nu-i e datu.

No. 145 ex 1888.

EDICTU.

Dănilă Huruba, gr. cat. din *Varcișu*, a intentat procesul divorțială contra muierei sale *Iftinia* născ. *Dușia*, gr. cat. din *Toplița română*, carea cu necredință l'a părăsit de mulți ani și a căreia ubicațiune nu e cunoscută.

Deci *Iftinia D. Huruba* născ. *Dușia*, prin acestu Edictu se provocă și se citează, ca în terminu de unu an și una zi dela prima publicare se se prezenteze la presidiulu forului matrimonialu delegatū gr. cat. de I instanță din protopopiatulu Giurgeului spre a fi confrontată cu bărbatulū sēu și a răspunde la acțiune, *altcum se va da cursu liberu* procesului intentatū, și dēnsa va fi suplinită prin curatorū *ad actum*.

Presid. forului matr. delegatū gr. cat. de I instanță alu Giurgeului.
Giurgeu S. Miclăușu, la 8 Martie 1888.

Iuliu M. Montani.

v.-protopopu gr. cat. și pres. forului.

Nru 1888 ex 1888.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, cumcă spre scopulū nouei inchirierī, respective arendārī, a obiectelorū mai josū amintite pe durata de 6 ani, se va ținea — pe lângă ulterioara aprobare din partea reprezentantei comunale orașenesci, **Joi în 5 Aprilie a. c. după prânđu la 3 ore**, pe basa condițiunilor contractuale și de oferte, cari se potū examina în orele oficiose din partea fiecărui la oficiolatulū economicū orașenescū, — o nouă pertractare la amintitulū oficiolatu.

Se provocă deci toți aceia cari voescū se ofereze de a'și așterne celū multū până în 5 Aprilie a. c. la 12 ore din zi la administrato-

rulū economicū Ernst Hintz ofertele scripturistice inchise, provēdute cu unū timbru de 50 cr. și cu unū vadiu de 10% din chiria, respective arenda anuală oferată. Vadiulū are se constea din bani gata sēu hârtii de valōre. Se se amintescă în ofertū, că pentru care obiect se oferează, conținēndū și dechiaratiunea, cumcă oferentului i suntū cunoscute condițiunile contractuale și de oferte și că se supunū lorū. Chiria, respective arenda, are se se amintescă în ofertū atātū în cifre, cātū și în litere.

Obiectele de inchiriatū, respective de arendatū, suntū următorele :

1. Casa Nr. 16 cu grădina, chiria de până acum pe anū 3150 fl.—
2. Berăria orașenescă 3271 fl.50
3. Cafeneaua de pe promenadă „ „ „ „ „ 2001 „—
4. Prăvăliă în casa Nr. 17 „ „ „ „ „ 820 „—
5. „ „ „ „ „ 240 „—
6. „ „ „ „ „ 300 „—
7. „ „ „ „ „ 200 „—
8. Magazinū mai micū în pōrta uliței scheilor „ „ 12 „—
9. O pivniță sub Buciumū Nr. 584 „ „ 12 „—
10. Șatra de pe promenada de susū menită pentru cofetăria . . . . . 40 „—
11. Cărciuma orașenescă dela Bērsă pelângă eschiderea libertății de accisū.

Brașovū, în 8 Martie 1888.

3-1

Magistratulū orașenescū.

Avisū d-lorū abonați!

Rugām pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a serie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fâșia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Se deschide abonamentū pre anulū 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Diarū beletristicū și enciclopedicū-literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XII. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numărī cāte de 2—3 cōle cu ilustrațiuni frumōse; și publică articlii sociali, poesii, novele, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tracteazā cestiuni literare și științifice cu reflexiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atēțiune vieța socială a Romānilorū de pretutindenea, precum și a celorlalte poporatiuni din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face cāte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totū nisuesce a întinde tuturorū individiilorū din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pentru Romānia și străinătate 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă orī marce postalī.

PREOTULŪ ROMĀNŪ. Diarū bisericescū, scolarū și literarū — cu ilustrațiuni. — Cursulū XIV. — Apare în broșuri lumare cāte de 2¹/₂—3¹/₂ cōle; și publică portretele și biografiile arhierieilorū și preoțilorū mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni. — mai departe articlii din sfera tuturorū științelorū teologice și între aceștia multime de predice pre dumineci, sērbători și diverse ocațiuni, mai alesū funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă totū soiulū de amēnunte și sciri cu preferința celorū din sfera bisericescā, scolastică și literarā. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl. — pentru Romānia 10 franci—lei, plătibili și în bilete de bancă orī marce postalī.

Colectanții primescū gratisū totū alū patruea esemplarū.**Numeri de probă se trimitū gratisū orī-cui cere.****A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.**

Totū de aci se mai potū procura și următorele cărți din editura propriā:

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulū 30 cr.

Renascerea limbei romānesci în vorbire și scriere înveritată și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. Op complet. Broșura I. II. și III. Prețulū broș. I. II. cāte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tōte trei impreună 1 fl.

Cuvēntārī bisericesci la tōte sērbătorile de peste anū. de I. Papiu. Unū volumū de preste 26 cōle. Acest opū de cuvēntārī bisericesci întrece tōte opurile de acestū soiū apărute până acum — avēndū și o notiță istoricā la liă-care sērbătōre, care arată timpulū introducerei, fazele prin cari a trecutū și modul cum s'a stabilitū respectiva sērbătōre. Prețulū e 2 fl.

Barbu cobzariulū. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulū 15 cr.

Puterea amorulū. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 20 cr.

Idealulū perdutū. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Opera unui omū de bine. Novelă originală.—Continuarea novelei: **Idealulū pierdutū** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulū 15 cr.

Fântāna dorulū. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Codreanū craiulū codrulū. Baladă de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Ultimulū Sichastrū. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulū 10 cr.

Elū trebue sē se insore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulū 25 cr.

Brandă sēu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșū. Novelă istoricā națională. Prețulū 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istoricā după Wachsmann, de Ioanū Tanco. Prețulū 30 cr.

Probitatea în copilārīă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulū 10 cr.

Hermanū și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinū Morariu. Prețulū 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr.

Petulanulū. Comediă în 5 acte, după Augustū Kotzebue, tradusă de Ioanū St. Șulțu. Prețulū 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincēțiu Nicōră, prof. gimnas. — Cu portretulū M. S. Regina Romāniei. Prețulū 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirī și vioarele. poesii populare, culese de Ioanū Popū Reteganu. Unū volumū de 14 cōle. Preț. 60 cr.

Tesaurulū dela Petrosa sēu Cloșca cu puii ei de aurū. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulū 20 cr.

Biblioteca Sātēnului Romānū. Cartea I, II, III, IV, cuprindū materji forte interesante și amasante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — cāte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materji forte interesante și amasante. Prețulū 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulū 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulū 30 cr.

Indreptarū teoreticū și practicū pentru învățamēntulū intuitivū în folosul elevilorū normali (preparandiali), a învățatorilorū și a altorū bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovanū, profesorū preparandialū. Prețulū unui esemplaru cu portō francatū 1 fl. 80 cr. v. a. În literatură noastră pedagogicā abia aflāmū vre-unū opū, întocmitū după lipsele școlilorū nōstre în mēsură în care este acesta, pentru aceea ilū și recomandāmū mai alesū directorilorū și învățatorilorū ca celorū în prima liniă interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De V. Gr. Borgovan. Prețulū 15.

Manualū de Gramatică limbei romāne pentru școlele poporali în trei cursuri de Maximū Popū, profesorū la gimnasiulū din Năseudū. — Manualū aprobatū prin ministeriulū de culte și instrucțiune publică cu rescriptulū de datū 26 Aprilie 1886, Nr. 13.193. — Prețulū 30.

Gramatică limbei romāne lucrată pe base sintactice de Ioanū Buteanu, prof. gimn. Unū volumū de peste 30 cōle. Prețulū 2 fl.

Manualū de stilistică de Ioanū F. Negruțu, profesorū. Opū aprobatū și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulū de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48.518. Partea practicā forte bogată a acestui op — cuprindēndū compozițiuni de totū soiulū de acte obveniente în referința țeiței vieței social — se pōte întrebuița

cu multū folosū de cātră preoți, învățatori și alți cārturarī romāni. Prețulū 1 fl. 10 cr.

Nu mē uita. Colectiune de vierșuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafiă ș. a. Prețulū 50 cr.

Carte conducētore la propunerea calculărei în scola poporală pentru învățatori și preparandi. Broș. I. scrisă de Gavrilū Trifu profesorū preparandialū. Prețulū 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulū sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cāntări bisericesci forte frumōse ilustrată. Prețulū unui esemplarū broșuratū e 40 cr., legatū 50 cr., legatū în pānză 60 cr., legatū mai finū 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxū 1.50—2.50

Miculū mărgăritarū sufletescū. Cărticică de rugăciuni și cāntări bisericesci — frumōse ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secese. Prețulū unui esemplaru broșuratū e 15 cr., — legatū 22 cr., legatū în pānză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cāntări pentru pruncii scolari de ambe secese. Cu mai multe icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulū Prea Sāntei Vergure Maria a Născētorei de D-șeu urmatū de mai multe rugăciuni frumōse. Cu icōne frumōse. Prețulū unui esemplarū speditū franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusū Christosū. Prețulū unui esemplarū legatū și speditū franco e 15 cr.